

รายงานผลการดำเนินงาน

โครงการฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมบุคลากร
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้าง
วัฒนธรรมสุจริต ประจำปี 2566

องค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราช
อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา

โทร.0-4444-2490

<http://www.sakarath.go.th>

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราช

ที่ นม ๘๒๖๐๑/..... วันที่ ๔ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๖

เรื่อง รายงานสรุปผลการดำเนินโครงการฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสร้าง
วัฒนธรรมองค์กรสุจริต

เรียน นายองค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราช

ตามที่ สำนักปลัด ได้ดำเนินการจัดทำโครงการฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรสุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ตามแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ในมิติที่ ๑ การสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำหลักคุณธรรม จริยธรรมมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสุข และเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรสุจริตให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานมีทัศนคติ ค่านิยมในการปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์สุจริต ในวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๖ ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราช นั้น

บัดนี้ การดำเนินงานตามโครงการดังกล่าวข้างต้นเสร็จสิ้นเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงขอสรุปรายงานผลการดำเนินการ โดยประเมินผลจากการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงาน/โครงการ จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ ระยะเวลาดำเนินงาน และประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ ดังนี้

ผลการดำเนินงาน

๑. ไม่ใช้งบประมาณในการดำเนินโครงการ
๒. มีผู้เข้าร่วมโครงการจำนวน ๕๕ คน

ประโยชน์ที่ได้รับ คือ

๑. ผู้เข้าร่วมโครงการ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม สามารถนำมาปรับใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ทางราชการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

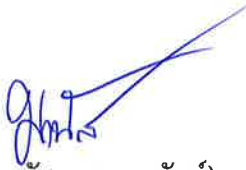
(นางสาวนิตา ไวดอน)

นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ

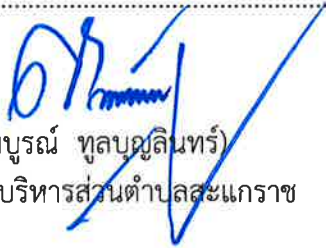
ความเห็นของหัวหน้าสำนักปลัด
เรียน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราช

(นางชนิษฐา คำศุณย์)
หัวหน้าสำนักปลัด

ความเห็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราช
เรียน นายกององค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราช

(นายมานัส ถนอมทรัพย์)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราช

ความเห็นนายกององค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราช

(นายสมบูรณ์ ทูลบุญสินทร์)
นายกององค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราช

การเสริมสร้าง และส่งเสริมจริยธรรมของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๐๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราช องค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราช ได้ดำเนินกิจกรรมการสร้างวัฒนธรรม No Gift Policy ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยจัดประชุมบุคลากรเพื่อให้ความรู้ทางด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตหัวข้อ การให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้บุคลากรได้รับทราบและถือปฏิบัติเป็นแนวทางในการพิจารณารับของขวัญหรือของกำนัลจากการปฏิบัติหน้าที่ รวมถึงการปลุกจิตสำนึกให้บุคลากรด้วย โดยมีบุคลากรในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราช ประกอบด้วย คณะผู้บริหาร สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานทุกคน จำนวน ๕๕ คน เข้าร่วมกิจกรรม โดยมี นายสมบุรณ์ ทูลบุญอุทินทร์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราช เป็นประธานเปิดงาน ซึ่งกิจกรรมในครั้งนี้มีการส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงานได้ทราบถึงรายละเอียดเนื้อหาของประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น เรื่อง ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ประมวลจริยธรรมผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ และประมวลจริยธรรมสมาชิกสภาท้องถิ่น และเพื่อให้บุคลากรทุกคนในองค์กรนำหลักเกณฑ์ตามประมวลจริยธรรมไปใช้ในการปฏิบัติตน และรักษาคุณงามความดีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยึดถือปฏิบัติ รวมถึงแนวทางการปฏิบัติตนทางจริยธรรม (Do's & Don'ts) ข้อควรทำ ข้อไม่ควรทำ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลสะแกกราช

ที่ นม ๘๒๖๐๑/

วันที่ ๒๒ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุมัติจัดทำโครงการฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรสุจริต

เรียน นายกององค์การบริหารส่วนตำบลสะแกกราช

ด้วยสำนักปลัด จะดำเนินการจัดทำโครงการฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรสุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ตามแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ในมิติที่ ๑ การสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำหลักคุณธรรม จริยธรรมมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสุข และเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรสุจริตให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานมีทัศนคติ ค่านิยม ในการปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์สุจริต

ดังนั้น สำนักปลัดขออนุมัติจัดทำโครงการฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรสุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ในวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๖ ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลสะแกกราช เป็นการเพิ่มพูนความรู้ และพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติราชการของคณะผู้บริหาร สมาชิกสภา พนักงานส่วนตำบล บุคลากรทางการศึกษา และลูกจ้าง อบต.สะแกกราช ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ

(ลงชื่อ) ผู้เขียนโครงการ

(นางสาววนิดา ไวดอน)

นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ

ความเห็นผู้เสนอโครงการ

(ลงชื่อ) ผู้เสนอโครงการ

(นางชนิษฐา คำศุนย์)

หัวหน้าสำนักปลัด

ความเห็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราช
เรียน นายองค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราช

.....
.....

(นายมานัส ถนอมทรัพย์)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราช

ความเห็นนายองค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราช

- อนุมัติ ตามเสนอ
- ไม่อนุมัติ เนื่องจาก.....

(นายสมบูรณ์ ทูลบุญสินทร์)

นายองค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราช

**๑. ชื่อโครงการ : โครงการฝึกอบรมการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อ
เสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรสุจริต**

๒. หลักการและเหตุผล

การดำเนินชีวิตและการปฏิบัติงาน นอกจากผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ความสามารถตามหน้าที่ความรับผิดชอบแล้ว ยังต้องมีคุณธรรมจริยธรรม อันจะนำไปสู่การทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และความสำเร็จขององค์กรอย่างยั่งยืน ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

องค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราชจึงได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาและเสริมสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรตระหนักในการเป็นข้าราชการที่มีเกียรติ ศักดิ์ศรี รู้จักความพอเพียง เป็นลำดับที่ดีของสังคม ยึดมั่นในคุณธรรม ยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงการมีคุณธรรม จริยธรรม อันจะส่งผลให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการ และประชาชนผู้รับบริการ รวมทั้งสร้างจิตสำนึกเรื่องคุณธรรมจริยธรรมในการทำงานอันจะนำไปสู่การทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และความสำเร็จขององค์กรอย่างยั่งยืน จึงได้กำหนดให้มีการจัดโครงการฝึกอบรมการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราช

๓. วัตถุประสงค์

๑) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำหลักคุณธรรม จริยธรรมมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน และปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความสุข

๒) เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรสุจริตให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานมีทัศนคติ ค่านิยม ในการปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์สุจริต

๔. กลุ่มเป้าหมาย

ผู้บริหาร สมาชิกสภา และบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราช

๕. วิธีดำเนินการ

๑) จัดทำโครงการเพื่อขออนุมัติจากผู้มีอำนาจอนุมัติ

๒) มอบหมายงานให้กับผู้รับผิดชอบโครงการ และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนและจัดเตรียมโครงการ

๓) กำหนดรูปแบบ กำหนดการ และหัวข้อการอบรม

๔) ประสานงานกับบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดหาวิทยากร เชิญกลุ่มเป้าหมาย จัดเตรียมเอกสารประกอบการอบรม และวัสดุอุปกรณ์

๕) ดำเนินการตามรูปแบบและกำหนดการที่กำหนด

๖) รายงานผลการดำเนินการ

๗) เผยแพร่การดำเนินโครงการผ่านเว็บไซต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๗. งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ

ไม่ใช้งบประมาณ

๘. ผู้รับผิดชอบ

สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราช

๙. ผลผลิต/ผลลัพธ์**ผลผลิต**

๑) มีการจัดอบรมจำนวน ๑ ครั้ง

๒) บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจหลักคุณธรรม จริยธรรม สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันและการปฏิบัติงานได้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ (สำรวจโดยใช้แบบทดสอบความรู้/แบบประเมินผล)

ผลลัพธ์

บุคลากรนำหลักคุณธรรมจริยธรรมมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติงาน ก่อให้เกิดวัฒนธรรมองค์กรสุจริตในหน่วยงาน (สำรวจโดยใช้แบบติดตามประเมินผล)

รายชื่อผู้ร่วมโครงการฝึกอบรมการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อ

เสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรสุจริต

วันที่ ๒๘ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ	หมายเหตุ
๑	นายสมบูรณ์ ทูลบุญลินทร์	นายก อบต.		
๒	นายสมหมาย วันกิ่ง	รองนายก อบต.		
๓	นางทองปิ่น ยุรวงษ์	เลขานุการนายกฯ		
๔	นายคันศร ชุ่มกิ่ง	รองประธานสภา อบต.		
๕	นายมนัสนันท์ สร้อยสรระน้อย	ส.อบต. หมู่ ๒		
๖	นายวีระสิทธิ์ ฝอยกิ่ง	ส.อบต. หมู่ ๔		
๗	นายวินทกร ทรัพย์กิ่ง	ส.อบต. หมู่ ๕		
๘	นายจำนงค์ จอมกิ่ง	ส.อบต. หมู่ ๖		
๙	นางอภิญา ลักขร	ส.อบต. หมู่ ๗		
๑๐	นายสมคิด พูลกิ่ง	ส.อบต. หมู่ ๘		
๑๑	นายปิยชล เขตกิ่ง	ส.อบต. หมู่ ๑๐		
๑๒	นายทองคุณ พูนผล	ส.อบต. หมู่ ๑๑		
๑๓	นายสมาน ชื่นยะปรอก	ส.อบต. หมู่ ๑๒		
๑๔	นายอุดม คุณขุนทด	ส.อบต. หมู่ ๑๓		
๑๕	นายสมบูรณ์ คำกิ่ง	ส.อบต. หมู่ ๑๔		
๑๖	นายมานัส ถนอมทรัพย์	ปลัด อบต.		
๑๗	นางชนิษฐา คำศูนย์	หัวหน้าสำนักปลัด		
๑๘	นางสุรีย์ เธอจังหว็ด	นักจัดการงานทั่วไป		
๑๙	นางสมบูรณ์ ชื่นนอก	นักวิเคราะห์นโยบาย ฯ		
๒๐	นางสาววนิดา ไวดอน	นักทรัพยากรบุคคล		
๒๑	นายวิญญ์ปกรณ์ เมธาธรรมรส	นิติกร		
๒๒	นางสาววนิดา สนิทภักดี	เจ้าพนักงานการเกษตร		
๒๓	จ.ส.ต.ธีรชัย คอกขุนทด	เจ้าพนักงานป้องกันฯ		
๒๔	นางสาวนิโลบล เสียดกิ่ง	นักวิชาการเงินและบัญชี		
๒๕	นางสาวสาวิตรี เรือนคง	นักวิชาการเงินและบัญชี		
๒๖	นายสมปราชญ์ คำชาย	นักวิชาการพัสดุ		
๒๗	นางสาววัลลี มรกฏ	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี		
๒๘	นางสาวประภาวรรณ ลัดกลาง	เจ้าพนักงานจัดเก็บรายได้		
๒๙	นางสาวทัศนีย์ ศิลาชัย	นายช่างโยธา		
๓๐	นางกัญฉัชชา ลามมาก	เจ้าพนักงานธุรการ		
๓๑	นายวรินทร์ ยนจอหอ	ผอ.กองการศึกษาฯ		

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ	หมายเหตุ
๓๒	นายภูริวัจน์ สิงห์สระน้อย ✓	นักวิชาการศึกษา	ภูริวัจน์	
๓๓	นางนริศรา แซ่มจะโปะ ✗	เจ้าพนักงานธุรการ	นริศรา	
๓๔	นางกรรรัตน์ เสรีวงศ์เวช ✓	ผอ.กองสวัสดิการสังคม	กรรรัตน์	
๓๕	นางฐิตารีย์ วรานุชพิทักษ์ ✓	นักพัฒนาชุมชน	ฐิตารีย์	
๓๖	นางสาวศุภมาส สอนจิ่งหรีด ✓	ครูผู้ดูแลเด็ก	ศุภมาส	
๓๗	นางสาวศุภลักษณ์ แขวงเมืองปัก ✓	ครูผู้ดูแลเด็ก	ศุภลักษณ์	
๓๘	นางสาวนันทนภัทร สุวรรณนา ✓	ครูผู้ดูแลเด็ก	นันทนภัทร	
๓๙	นางน้ำค้าง นิลกึ่ง ✓	ครูผู้ดูแลเด็ก	น้ำค้าง	
๔๐	นายคมเพชร ศรีขันขมา ✓	ผช.วิเคราะห์นโยบาย ฯ	คมเพชร	
๔๑	นางน้ำฝน แพงกึ่ง ✓	ผช.เจ้าพนักงานธุรการ	น้ำฝน	
๔๒	นางสาวแสงมณี ทับกึ่ง ✓	แม่บ้าน	แสงมณี	
๔๓	นายสมคิด ชองกึ่ง ✓	คนงานทั่วไป	สมคิด	
๔๔	นางสาวฐิตาภรณ์ วันกึ่ง ✓	ผช.เจ้าพนักงานพัสดุ	ฐิตาภรณ์	
๔๕	นางสาวนุชสร่า ดีปราศรัย ✓	คนงานทั่วไป	นุชสร่า	
๔๖	นายอนุชิต กฐินฉิมพลี ✓	ผช.ช่างโยธา	อนุชิต	
๔๗	นายสาทร ศรีระกึ่ง ✓	พนักงานผลิตน้ำประปา	สาทร	
๔๘	นายชุน กรุดกึ่ง ✓	พนักงานผลิตและดูแล ฯ	ชุน	
๔๙	นางชุจิต ศรีจันทร์กำ ✓	คนงานทั่วไป	ชุจิต	
๕๐	นางวิไลลักษณ์ ชาวชายโง ✓	ผู้ช่วยนักวิชาการศึกษา	วิไลลักษณ์	
๕๑	นางสายตา บั่นกึ่ง ✓	ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก	สายตา	
๕๒	นางสาวอภิญญา ยัดโธสง ✓	ผู้ดูแลเด็ก	อภิญญา	
๕๓	นางสาวสกุลรัตน์ พิศดู ✓	ผู้ดูแลเด็ก	สกุลรัตน์	
๕๔	นางโนรี เสียตกึ่ง ✓	ผู้ดูแลเด็ก	โนรี	
๕๕	นางสาวอรุณี ขอกึ่ง ✓	ผู้ช่วยเจ้าพนักงานชุมชน	อรุณี	

โครงการ มาตรการ “ส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราช

วันที่ ๒๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

เนื้อหาเกี่ยวกับ คุณธรรม จริยธรรม สำหรับข้าราชการ

คุณธรรม จริยธรรม สำหรับข้าราชการ คือ การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานทุกระดับ ตั้งแต่ระดับปฏิบัติการ และผู้บริหารระดับต้น ระดับกลาง หรือระดับสูง ให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพสูง โดยการปกครองและบริหารที่ดี (Good Governance)

การปกครองและบริหารที่ดี ตามหลักธรรมาภิบาลนั้น ผู้บริหารงานต้องมี “**ประมุขศิลป์**” คือ คุณลักษณะความเป็นผู้นำที่ดี (Good Leadership) อันเป็นคุณสมบัติที่ดี ที่สำคัญ ของหัวหน้าฝ่ายบริหาร ลงมาถึงหัวหน้างานทุกระดับให้สามารถปกครอง และบริหารองค์กรที่ตนรับผิดชอบ ให้ดำเนินไปถึงความสำเร็จอย่างได้ผลดี มีประสิทธิภาพสูง และให้ถึงความเจริญ รุ่งเรือง และสันติสุข อย่างมั่นคง

คุณลักษณะความเป็นผู้นำที่ดีนั้น เป็นทั้งศาสตร์ (Science) และศิลป์ (Arts) กล่าวคือ สามารถ ศึกษาวิเคราะห์ วิจัยข้อมูลอย่างมีระบบ (Systematic Study) จากพฤติกรรมและวิธีการปกครองการบริหาร องค์กรให้สำเร็จด้วยดี มีประสิทธิภาพสูงมาแล้ว ประมวลขึ้นเป็นหลัก หรือ ทฤษฎี (Theory) ตามวิธีการทาง วิทยาศาสตร์ (Scientific Method) สำหรับใช้เป็นแนวทาง การปฏิบัติงานของหัวหน้าฝ่ายบริหาร ให้เกิด ประโยชน์แก่การปกครองการบริหารที่ดี (Good Governance) กล่าวคือ ให้บรรลุผลสำเร็จด้วยดีมีประสิทธิภาพสูงได้ เพราะเหตุนี้ ประมุขศิลป์ คือ คุณลักษณะความเป็นผู้นำที่ดี จึงชื่อว่า เป็นศาสตร์ (Science)

นอกจากนี้ คุณลักษณะความเป็นผู้นำที่ดีนั้น ยังเกิดจากการที่บุคคลได้เคยศึกษา หาความรู้ ฝึกฝน อบรม บ่มนิสัย และเคยปฏิบัติพัฒนาสภาวะความเป็นผู้นำที่ดี มาแต่ปางก่อน คือ แต่อดีตกาล จนหล่อหลอมบุคลิกภาพและสภาวะความเป็นผู้นำที่ดี ปลูกฝัง เพิ่มพูน อยู่ใน จิตสำนึกอันยิ่งยงยิ่งๆ มาจนถึงปัจจุบัน ประมุขศิลป์ คือ คุณลักษณะของความเป็นผู้นำที่ดีเช่นนี้ ชื่อว่า เป็นศิลป์ (Arts) ซึ่งก็คือ “**บุญบารมี**” นั้นเอง

คุณธรรม จริยธรรม สำหรับข้าราชการ นั้น ประกอบด้วยหลักธรรม ๔ ประการ คือ

๑. หลักการครองตน
๒. หลักการครองงาน
๓. หลักการครองคน
๔. หลักธรรมาภิบาล

หลักการครองตน

หลักการครองตน ประกอบด้วยหลักธรรมดังต่อไปนี้

๑. เป็นผู้มีบุคลิกภาพที่ดี คือ เป็นผู้มีสุขภาพกาย และ สุขภาพจิตที่ดี

๑.๑ มีสุขภาพกายที่ดี คือ เป็นผู้มีสุขภาพอนามัยที่ดี มีท่วงท่ากิริยา รวมทั้งการแต่งกาย ที่สุภาพ เรียบร้อย ดึงงาม สะอาด และดูสง่างามสมฐานะ

๑.๒ มีสุขภาพจิตที่ดี คือ เป็นผู้มีอัธยาศัยใจคอที่งาม เป็นคนดี มีศีลธรรม ได้แก่ ศรัทธา ศีล สุตะ จาคะ วิริยะ สติ สมาธิ และปัญญา

ผู้มีศรัทธา หมายถึง เป็นผู้รู้จักศรัทธาบุคคล และข้อปฏิบัติที่ควรศรัทธา ไม่ลุ่มหลง งามภายในที่ตั้งแห่งความลุ่มหลง

ผู้มีศีล คือ ผู้ที่รู้จักสำรวมระวัง ความประพฤติปฏิบัติ ทางกาย และทางวาจา ให้เรียบร้อย ดึงงาม ไม่ประพฤติเบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

ผู้มีสุตะ คือ ผู้ได้เรียนรู้ทางวิชาการ และได้ศึกษาค้นคว้าในวิชาชีวิต

ผู้มีจาคะ คือ เป็นผู้มีจิตใจกว้างขวาง ไม่คับแคบ รู้จักเสียสละ

ผู้มีวิริยะ คือ ผู้ขยันหมั่นเพียร ในการประกอบกิจการงานงานอาชีพ และ/หรือในหน้าที่ รับผิดชอบ

ผู้มีสติ คือ ผู้รู้จัก ยับยั้ง ชั่งใจ รู้จักคิดไตร่ตรองให้รอบคอบ ก่อนคิด พูด ทำ

ผู้มีสมาธิ คือ ผู้มีจิตใจตั้งมั่น ขมกิเลสนิวรณ์

ผู้มีปัญญา คือ ผู้มีปัญญาอันเห็นชอบรอบรู้ทางเจริญ ทางเสื่อมแห่งชีวิต ตามที่เป็นจริง

๒. ผู้มีกัลยาณมิตรธรรม คือ ผู้มีคุณธรรมของมิตรที่ดี ๗ ประการ คือ

- ๑) เป็นผู้น่ารัก (ปิโย) คือ เป็นผู้มีจิตใจก่อปรด้วยเมตตากรุณาพรหมวิหาร
- ๒) เป็นผู้น่ารักพบ (ครุ) คือ เป็นผู้ที่สามารถเอาเป็นที่พึ่งอาศัย เป็นที่พึ่งทางใจ
- ๓) เป็นผู้ที่น่าเชื่อถือ น่าเจริญใจ (ภาวนีโย) ด้วยว่า เป็นผู้ได้ฝึกฝนอบรมตนมาดีแล้ว ควร แก่การยอมรับและยกย่องนับถือ เอาเป็นเยี่ยงอย่างได้
- ๔) เป็นผู้รู้จักพูดจาโดยมีเหตุผลและหลักการ (วัตตา) รู้จักชี้แจง แนะนำ ให้ผู้อื่น เข้าใจดี แจ่มแจ้ง เป็นที่ปรึกษาที่ดี
- ๕) เป็นผู้อดทนต่อถ้อยคำที่ล่วงเกิน วิพากษ์วิจารณ์ ชักถาม หรือขอปรึกษาหารือ ขอ ให้คำแนะนำ ต่างๆ ได้ (วจนกขโม)
- ๖) สามารถแถลงชี้แจงเรื่องที่ลึกซึ้ง หรือเรื่องที่ยุ่งยากซับซ้อนให้เข้าใจอย่าง ถูกต้อง และ ตรง ประเด็นได้ (คัมภีร์ญ จะ กะถัง กัตตา)
- ๗) ไม่ชักนำในอฐานะ (โน จัญฐาเน นโยชะเย) คือไม่ชักจูงไปในทางเสื่อม (อบายมุข) หรือ ไปในทางที่เหลวไหลไร้สาระ หรือที่เป็นโทษ เป็นความทุกข์ เดือดร้อน

หลักการครองงาน

หลักการครองงาน ประกอบด้วยหลักธรรม คือ อิทธิบาทธรรม ได้แก่

๑. ฉันทะ ความรักงาน คือ จะต้องเป็นผู้รักงานที่ตนมีหน้าที่รับผิดชอบอยู่ และทั้งจะต้อง เอาใจใส่ กระตือรือร้นในการเรียนรู้งาน และเพิ่มพูนวิชาความรู้ความสามารถในการทำกิจการงาน และ มุ่งมั่นที่จะทำงานในหน้าที่รับผิดชอบหรือกิจการงานอาชีพของตนให้สำเร็จเรียบร้อยอยู่เสมอ

๒. วิริยะ ความเพียร คือ จะต้องเป็นผู้มีความขยันหมั่นเพียร ประกอบด้วยความอดทน ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบากในการประกอบกิจการงานในหน้าที่หรือในอาชีพของตน จึงจะถึงความสำเร็จ และความเจริญก้าวหน้าได้

๓. จิตตะ ความเป็นผู้มีใจจดจ่ออยู่กับการงาน ผู้ที่จะทำงานได้สำเร็จด้วยดี มี ประสิทธิภาพนั้น จะต้องเป็น ผู้เอาใจใส่ต่อกิจการงานที่ทำ และมุ่งกระทำงานอย่างต่อเนื่องจนกว่าจะสำเร็จ ไม่ทอดทิ้งหรือวางธุระเสียกลางคัน ไม่ เป็นคนจับจด หรือทำงานแบบทำๆ หยุดๆ

หัวหน้าหน่วยงานหรือผู้บริหารจะต้องคอยดูแลเอาใจใส่ “ติดตามผลงาน และ/หรือ ตรวจงาน” หน่วยงาน ต่างๆ ภายในองค์การของตน เพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัย ตัดสินใจ และสั่งการ ให้กิจการงาน ทุกหน่วยดำเนิน ตามนโยบายและแผนงาน ให้ถึงความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

๔. วิมังสา ความเป็นผู้รู้จักพิจารณาเหตุสังเกตผลในการปฏิบัติงานของตนเอง และของผู้�้อยหรือของผู้ อยู่ใต้บังคับบัญชา ว่า ดำเนินไปตามนโยบายและแผนงานที่วางไว้หรือไม่ ได้ผลสำเร็จ หรือมีความคืบหน้าไปตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงไร มีอุปสรรคหรือปัญหาที่ควรได้รับการ ปรับปรุงแก้ไขวิธีการทำงาน หรือ วิธีการบริหารกิจการงานนั้นให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้อย่างไร ขั้นตอนนี้ เป็นการนำข้อมูลจากที่ได้ติดตาม ประเมินผลงานหรือตรวจงานนั้นแหละมาวิเคราะห์ วิจัย ให้ทราบเหตุผล ของปัญหาหรืออุปสรรคข้อขัดข้องในการ ทำงาน แล้วพิจารณาแก้ไขปัญหานั้น และปรับปรุงพัฒนาวิธี การทำงานให้ดำเนินไปสู่ความสำเร็จ ให้ถึงความ เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นไปได้

อนึ่ง อิทธิบาทธรรม ข้อ “วิมังสา” คือความเป็นผู้รู้จักพิจารณาเหตุสังเกตผลในการทำงาน ให้ได้ผลดีนี้ กล่าว โดยความหมายอย่างกว้าง จะเห็นมีข้อปฏิบัติที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานในหน้าที่รับผิดชอบ หรือในการประกอบ สัมมาอาชีพะ ให้ได้ผลดีและมีความเจริญมั่นคงยิ่งกว่าข้ออื่นๆ อีก ที่ในวงวิชาการบริหาร ได้ศึกษาวิจัยเห็นผลดีมาแล้ว ได้แก่

ก) เป็นผู้มีความคิดริเริ่ม (Initiatives) ด้วยความคิดสร้างสรรค์ (Creative) โครงการ ใหม่ๆ ที่ เป็นประโยชน์ สุขแก่หมู่คณะ สังคม และประเทศชาติ และวิธีการทำงานใหม่ๆ ให้การปกครอง การบริหาร กิจการงานได้บังเกิดผลดี มีประสิทธิภาพสูงยิ่งขึ้น

ข) มีความคิดพัฒนา (Development) คือ เป็นนักพัฒนา ปรับปรุงแก้ไขสิ่งที่ล้าหลัง หรือข้อบกพร่องในการ ทำงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ

ค) เป็นผู้มีส่วนในภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ (Sense of Responsibilities) สูง คือ มี ส่วนใน ความ รับผิดชอบต่อตนเอง โดยการศึกษาหาความรู้ เพิ่มพูนศักยภาพ และ ส่วนในการสร้าง ฐานะของตน และมีส่วนใน หน้าที่ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม คือต่อครอบครัว ต่อองค์กรและหมู่คณะ ที่ตนรับผิดชอบอยู่ และต่อสังคม ประเทศชาติ ให้เจริญสันติสุข และมั่นคง โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่วนในหน้าที่ รับผิดชอบต่อสถาบันหลักทั้ง ๓ ของ ประเทศ ชาติไทยเรา คือ สถาบันชาติ ๑ สถาบันพระพุทธศาสนา ๑ และสถาบันพระมหากษัตริย์ ๑ เพราะสถาบัน หลักทั้ง ๓ นี้ หากสถาบันใดคลอนแคลน ไม่มั่นคง ไม่ว่า จะเป็นเพราะถูกศัตรูภายใน และ/หรือ ศัตรูจากภายนอก รุกราน ย่อมกระทบกระเทือนถึงสถาบันหลักอื่นๆ ของชาติไทยเรา ให้พลอยคลอนแคลนอ่อนแอไปด้วย

ผู้นำที่ดี จึงย่อมต้องสำเหนียก และจักต้องมีความสำนึก ในหน้าที่ความ รับผิดชอบต่อ สถาบันหลักทั้ง ๓ นี้ อย่างจริงจัง และจะต้องรับช่วยกันดำเนินการ ให้ความ คุ่มครอง ป้องกัน แก้ไข บำรุง รักษา อย่างเข้มแข็งจริงจัง และ ต่อเนื่อง ให้เกิดความเจริญ และ ความสันติสุขอย่างมั่นคง ให้ได้

ข) มีความมั่นใจตนเอง (Self Confidence) สูง นี่หมายถึง มีความมั่นใจ โดยธรรม คือ มีความมั่นใจใน ความรู้ ความสามารถ สติปัญญาและวิสัยทัศน์ และทั้งคุณธรรม คือ ความเป็นผู้มีศีล มีธรรม อันตนได้ศึกษาอบรมมา ดีแล้ว มิใช่มีความมั่นใจอย่างผิดๆ ลอยๆ อย่างหลงตัวหลงตน ทั้งๆ ที่แท้จริง ตนเอง หาได้มีคุณสมบัติและคุณธรรมดี สมจริงไม่ และจักต้องรู้จักแสดงความ มั่นใจ ในเวลาคิด พูด ทำให้ เหมาะสมกับกาละ เทศะ บุคคล สถานที่ และ ประชุมชน ด้วย

หลักการครองคน

หลักการครองคน ประกอบด้วยหลักธรรมดังต่อไปนี้

๑. รู้จักหลักปฏิบัติต่อกันด้วยดี ระหว่างผู้บังคับบัญชากับลูกน้อง หรือผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ตามหลักธรรม ของพระพุทธเจ้า ชื่อ “**เหฏฐิมทิต**” มีเนื้อความว่า

“**เหฏฐิมทิต**” คือ ทิศเบื้องต่ำ เจ้านาย หรือผู้บังคับบัญชา พึงบำรุงบ่าว คือผู้ใต้บังคับบัญชา ด้วยสถาน ๕ คือ

๑.๑ ด้วยการจัดงานให้ตามกำลัง กล่าวคือ มอบหมายหน้าที่การงานให้ตามกำลังความรู้ สติปัญญา ความสามารถ (Put the right man on the right job – รู้จักใช้คนให้ถูกกับงาน)

๑.๒ ด้วยการให้อาหารและบำเหน็จรางวัล กล่าวคือ เมื่อทำดี ก็รู้จักยกย่องชมเชย และ/หรือ สนับสนุน อุดหนุน ให้ได้รับบำเหน็จรางวัล เลื่อนยศ เลื่อนตำแหน่งตามสมควรแก่ฐานะ เมื่อทำไม่ดี ก็ให้คำตักเตือน แนะนำ สั่ง สอน ให้พัฒนาสมรรถภาพให้ดีขึ้น ถ้าไม่ยอมแก้ไขพัฒนาตนให้ดีขึ้น ก็ต้องตำหนิ และมีโทษตามกฎหมาย โดยชอบ ธรรม

๑.๓ ด้วยการรักษาพยาบาลในยามเจ็บไข้ กล่าวคือ ต้องรู้จักดูแลสารทุกข์ สุขดิบของ ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ไม่เป็นผู้แล้งน้ำใจ คือไม่ปฏิบัติกับลูกน้อง หรือผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา

๑.๔ ด้วยแจกของมีรสดีแปลกๆ ให้กิน หมายความว่า ใ้รู้จักมีน้ำใจแบ่งปันของกิน ของใช้ดีๆ ให้ลูกน้อง

๑.๕ ด้วยปล่อยในสมัย คือ รู้จักให้ลูกน้อง หรือผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาได้ลาพักผ่อนบ้าง

ส่วนบ่าว หรือลูกน้องผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา เมื่อเจ้านาย หรือผู้บังคับบัญชา ทำนุบำรุงอย่างนี้แล้ว ก็พึงปฏิบัติ อนุเคราะห์เจ้านาย ผู้บังคับบัญชาด้วยสถาน ๕ ตอบแทนด้วยเช่นกัน คือ

(๑) ลูกขึ้นทำงานก่อนนาย คือ ใ้รับสนองงานผู้บังคับบัญชาด้วยความขยันขันแข็ง ธรรมดาทำงานก่อนนาย หรือผู้บังคับบัญชา อย่างน้อย ก็มาให้ทันเวลาทำงาน ไม่มาสายกว่านาย หรือ สายกว่าเวลาทำงานตามปกติ

(๒) เลิกการทำงานที่หลังนาย คือ ทำงานด้วยความขยันขันแข็ง แม้เลิก ก็ควรเลิก ที่หลังนาย หรือ ผู้บังคับบัญชา อย่างน้อยก็อยู่ทำงานให้เต็มเวลา ไม่หนีกลับก่อนเวลาเลิกงาน

(๓) ถือเอาแต่ของที่นายให้ คือ มีความซื่อสัตย์ จงรักภักดี ไม่คดโกงนาย หรือผู้บังคับ บัญชา ไม่คอร์รัปชั่น ไม่เรียกร้องต้องการโดยไม่เป็นธรรม หรือเกินเหตุ

(๔) ทำงานให้ดีขึ้น คือ ต้องรู้จักพัฒนาคุณวุฒิ ความรู้ ความสามารถ และวิสัยทัศน์ในการ ทำงาน ให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพสูง

(๕) นำคุณของนายไปสรรเสริญ คือ รู้จักนำคุณความดีของเจ้านาย ผู้บังคับบัญชา ไปยกย่อง สรรเสริญ ตามความเป็นจริง ในที่และโอกาสอันสมควร

กล่าวโดยย่อ ผู้บังคับบัญชา กับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา พึงปฏิบัติต่อกัน ดังคำนักปกครอง นักบริหารแต่โบราณ กล่าวไว้

“อยู่สูงให้นอนคว่ำ อยู่ต่ำให้นอนหงาย”

“อยู่สูงให้นอนคว่ำ” หมายความว่า เป็นผู้ปกครอง ผู้บังคับบัญชา หรือเป็นผู้นำคน พึง ดูแลเอาใจใส่ ทำนุบำรุง ผู้ใต้บังคับบัญชา หรือลูกน้องด้วยดี คือด้วยความเป็นธรรม ตามหลักธรรมของ พระพุทธเจ้า ตามที่กล่าวข้างต้นนี้ เพื่อให้ลูกน้อง หรือผู้ใต้บังคับบัญชา มีขวัญกำลังใจในการสนองงาน ได้เต็มที่ อย่าให้ลูกน้อง หรือผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา เกิดความรู้สึกท้อถอย ว่าทำดีสักเท่าใด ผู้ใหญ่ ก็ไม่เหลียวแล ดังคำโบราณท่านว่า

มีปาก ก็มีเปลา่ เหมือนเต่าหอย

เป็นผู้น้อย แม้ทำดี ไม่มีขลัง

หรืออย่าให้ลูกน้อง หรือผู้ใต้บังคับบัญชา เกิดความรู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจว่า ผู้ใหญ่ไม่ ยุติธรรม มักเลือกปฏิบัติไม่เสมอภาค ดังคำที่ว่า

(เรา) ทำงานทั้งวัน ได้พันห้า

(ส่วนคนอื่น) เดินไปเดินมา ได้ห้าพัน

“อยู่ต่ำให้นอนหงาย” หมายความว่า ลูกน้อง หรือผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ก็พึงปฏิบัติตน ต่อเจ้านาย หรือผู้บังคับบัญชาด้วยดี รับสนองงานท่านด้วยความยินดี ด้วยใจจริง และทำงานด้วย ความเข้มแข็ง ตามหลักธรรม คือ “เหตุภูมิทิศ” ดังที่กล่าวมาแล้ว

๒. เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ (Human Relation) ที่ดี ด้วยคุณธรรม คือ พรหมวิหารธรรม และสังคหัตถุ พรหมวิหารธรรม คุณธรรมเครื่องอยู่ของผู้ใหญ่ ๔ ประการ

(๑) เมตตา คือ ความรัก ปราบปรามที่จะให้ผู้อื่นอยู่ดีมีสุข

(๒) กรุณา คือ ความสงสาร ปราบปรามให้ผู้อื่นทุกข์ เดือดร้อน ให้พ้นทุกข์

(๓) มุทิตา คือ ความพลอยยินดี ที่ผู้อื่นได้ดี ไม่คิดอิจฉาริษยากัน

(๔) อุเบกขา คือ ความวางเฉย ไม่ยินดียินร้ายเมื่อผู้อื่นถึงซึ่งความวิบัติ โดยที่เราจะช่วย อะไรไม่ได้ ก็ต้องปล่อยวางใจของเราเองด้วยปัญญา ตามพระพุทธพจน์ว่า “สัตวโลกเป็นไปตามกรรม”

สังคหัตถุธรรม ๔ ประการ คือ

(๑) ทาน รู้จักให้ปัน สิ่งของ ของตน แก่ผู้อื่นที่ควรให้ปัน

(๒) ปิยวาจา รู้จักเจรจาอ่อนหวาน คือ กล่าวแต่วาจาที่สุภาพอ่อนโยน

(๓) อัตถจริยา รู้จักประพฤติสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น

(๔) สมานัตตตา เป็นผู้มีตนเสมอ คือ ไม่ถือตัวเย่อหยิ่ง จองหอง อวดดี

คุณธรรม ๔ ประการนี้ เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของผู้อื่นไว้ได้ และยังความสมัคร สมานสามัคคี ให้เกิดขึ้นระหว่างกันและกันด้วย หรือจะเรียกว่า เป็น “หลักธรรมมหาเสน่ห์” ก็ได้

หลักธรรมาภิบาล

หลักธรรมาภิบาล คือ คุณธรรมของนักปกครองนักบริหารที่ดี (Good Governance) คือ

๒.๑ **หลักความถูกต้อง** คือ มีการพิจารณาวินิจฉัยปัญหา การทำการตัดสินใจ (Decision Making) และสั่งการ (Command) ด้วยความถูกต้องตามกฎหมายบ้านเมือง และกฎระเบียบข้อบังคับ ขององค์กรที่ออกตามกฎหมาย ถูกต้องตามหลักศีลธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีของสังคม ถูกต้อง ตามนโยบายของผู้บังคับบัญชา หน่วยเหนือ และถูกต้องตรงประเด็นตามหลักวิชา และได้รับความพึงพอใจ จากคนที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

๒.๒ **หลักความเหมาะสม** คือ รู้จักคิด พุด ทำ กิจการงาน และปฏิบัติงานได้เหมาะสม ถูกกาลเทศะ บุคคล สังคม และสถานการณ์ (มีสำปฐิธรรม)

สำปฐิธรรม คือ คุณธรรมของสัตบุรุษ คือคนดีมีศีลธรรม มี ๗ ประการ คือ

๓.๑ **ธัมมัญญาตา** รู้จักเหตุ ได้แก่ ปัญญาารู้เหตุแห่งทางเจริญ และทางเสื่อม เป็นต้น

๓.๒ **อัตถัญญาตา** รู้จักผล ได้แก่ ปัญญาารู้ผล ที่เป็นมาแต่เหตุ หรือปัจจัยให้เกิดผลต่างๆ ตามที่เป็นจริง

๓.๓ **อัตตัญญาตา** รู้จักตน คือ รู้ภูมิธรรม ภูมิปัญญา และฐานะของตน ตามที่เป็นจริง แล้ววางตนให้เหมาะสมแก่ฐานะ

๓.๔ **มัตตัญญาตา** รู้จักประมาณตน ปฏิบัติตน วางตน ให้เหมาะสมแก่ฐานะ และรู้จัก ประมาณในการบริโภค ใช้สอยทรัพย์ที่มีอยู่ และตามมีตามได้

๓.๕ **กาลัญญาตา** รู้จักกาล คือ รู้จักเวลา หรือโอกาสที่ควร และไม่ควรพูด หรือกระทำ การต่างๆ

๓.๖ **ปริสสุญญาตา** รู้จักชุมชน ว่ามีอริยาศัยใจคอ ฐานะความเป็นอยู่ และขนบธรรมเนียม ประเพณีของหมู่ชนต่างๆ เพื่อให้รู้จักวางตัวให้เหมาะสม

๓.๗ **ปุคคัลลัญญาตา** รู้จักบุคคล ว่ามีอริยาศัยใจคอ มีภูมิธรรม ภูมิปัญญา และมีฐานะอย่างไร เพื่อปฏิบัติตน หรือวางตน ให้เหมาะสมตามฐานะของเราและของเขา

๒.๓ **หลักความบริสุทธิ์** คือ มีการวินิจฉัย สั่งการ กระทำกิจการงาน ด้วยความบริสุทธิ์ใจ คือ ด้วยเจตนา ความคิดอ่าน ที่บริสุทธิ์

๒.๔ **หลักความยุติธรรม** คือ มีการวินิจฉัย สั่งการ และปฏิบัติต่อผู้อยู่ใต้ปกครอง และบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้วยความชอบธรรม บนพื้นฐานแห่งหลักธรรม หลักการ เหตุผล และข้อมูลที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ และตรงประเด็น และด้วยความเที่ยงธรรม คือ ไม่อคติ หรือลำเอียงด้วยความหลงรัก หลงชัง ด้วยความกลัวเกรง และด้วยความหลง ไม่รู้จริง คือขาดข้อมูลที่ถูกต้องเชื่อถือได้ และสมบูรณ์ เป็นเครื่อง ประกอบการวินิจฉัย ตัดสินใจ ให้ความเที่ยงธรรม

หลัก “ธรรมาภิบาล” นี้ เมื่อกระจายเป็นข้อปฏิบัติปฏิบัติชอบ สำหรับพระราชามหากษัตริย์ ที่ทรงใช้ปกครองพระราชอาณาจักร ให้อาณาประชาราษฎร์อยู่เย็นเป็นสุข ชื่อว่า “ทศพิธราชธรรม” อันผู้ปกครอง/ผู้บริหาร

ประเทศชาติทุกระดับ และแม้ผู้บริหารองค์กรอื่นๆ พึงใช้ประกอบ การปฏิบัติงานของตน ให้บรรลุความสำเร็จตาม เป้าหมาย เพื่อประโยชน์สุขแก่ประชาชนโดยส่วนรวม ได้เป็นอย่างดี

“ทศพิธราชธรรม” พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงคุณอันประเสริฐของเรา ได้ทรงถือ เป็นหลักปฏิบัติ ในการครองพระราชอาณาจักร ให้พสกนิกรของพระองค์อยู่เย็นเป็นสุข เป็นที่ประจักษ์ตา ประจักษ์ใจแก่ชนชาวโลก เสมอมา นั้น มี ๑๐ ประการ ตามพระพุทธานุญาตดังต่อไปนี้ คือ

- ๑) ทาน การให้
- ๒) ศีล การสังวรระวังกายและวาจา ให้เรียบร้อยดีไม่มีโทษ
- ๓) ปริจจาคะ การเสียสละ
- ๔) อาชชวะ ความซื่อตรง
- ๕) มัททวะ ความสุภาพอ่อนโยน
- ๖) ตปะ ความเพียรเพ่งเผากิเลส
- ๗) อักโกธะ ความไม่โกรธ
- ๘) อวิหิงสา การไม่เบียดเบียนผู้อื่น ตลอดทั้งสัตว์ให้ได้ทุกขียาก
- ๙) ขันติ ความอดทน
- ๑๐) อวิโรธนะ ความประพฤติปฏิบัติที่ไม่ผิดทำนองคลองธรรม และดำรงอาการคงที่ ไม่หวั่นไหว ด้วยอำนาจอินทรีย์นร่าย

สำนักปลัด
องค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราช
โทร ๐๔๔๔๒๔๙๐

แบบประเมินคุณลักษณะที่ดีตามประมวลจริยธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราช

ชื่อผู้ประเมิน.....ตำแหน่ง.....

หน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราช.....

๑.ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนจัดทำขึ้นเพื่อจุดประสงค์ใด

- ก. เพื่อให้ข้าราชการเกิดจิตสำนึกถึงซึ่งและเที่ยงธรรมในหน้าที่ ผดุงเกียรติและศักดิ์ศรีข้าราชการ
- ข. เพื่อให้องค์การกลางทุกประเภทมีมาตรฐานความประพฤติตามที่กำหนดในรัฐธรรมนูญ
- ค. เป็นการดำเนินการตามนโยบายการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันของรัฐบาล
- ง. เป็นมาตรการเสริมการรักษาวินัยข้าราชการ

๒. ข้าราชการต้องละเว้นจากการแสวงหาประโยชน์ที่มีขอบโดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่ หมายความว่าถึงพฤติกรรม อย่างไร

- ก. ไม่เรียก รับ หรือยอมจะรับ หรือยอมให้ผู้อื่นเรียกรับของแทนตนหรือญาติของตน
- ข. ไม่ใช้ตำแหน่ง หรือกระทำการที่เป็นคุณ หรือเป็นโทษแก่บุคคลใดเพราะมีอคติ
- ค. ไม่เสนอ หรืออนุมัติโครงการ การดำเนินการ หรือการท านติกรรมหรือสัญญา ซึ่งตนเองหรือบุคคลอื่นจะได้ประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย
- ง. ถูกทุกข้อ

๓. ข้าราชการใช้เวลาในวันหยุดราชการเข้าร่วมชุมนุมกับประชาชนโดยสงบและไม่มีอาวุธเพื่อเรียกร้องให้รัฐบาล เลิกโครงการหนึ่งที่รัฐบาลกำหนดไว้เป็นนโยบายซึ่งมีผลกระทบต่อตน ได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

- ก. ได้เพราะเป็นสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ
- ข. ได้ เพราะเป็นการกระทำในฐานะประชาชนไม่เกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน
- ค. ไม่ได้ เพราะเป็นการ strike ต่อรัฐบาลซึ่งเป็นนายจ้าง
- ง. ไม่ได้ เพราะเป็นการไม่สนับสนุนนโยบายของรัฐบาล

๔.กรณีข้อใดที่ไม่เข้าข่ายเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน

- ก. สมศักดิ์ ผู้อำนวยการกองช่างที่เกษียณแล้วรับเป็นที่ปรึกษาให้แก่บริษัทจ้างเหมา ที่รู้จักกันตอนมารับจ้างเหมา งานให้ อบต.
- ข. สมศรี พนักงานจัดเก็บรายได้เสนอขายประกันชีวิตตอนออกไปเก็บภาษีประชาชนในพื้นที่
- ค. จอมใจ เจ้าหน้าที่ด้านองค์การด้านเวชภัณฑ์ ลาออกไปทำงานในบริษัทขายยา
- ง. คุณพินิจ ประธานกรรมการจริยธรรมได้รับเลือกเป็นประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัดที่บ้านเกิด

๕. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง

ก. กรณีที่มีผู้ทักท้วงท่านว่ากระทำนั้น ๆ อาจเป็นการขัดประมวลจริยธรรม ท่านต้องหยุดกระทำการและให้มีการส่งเรื่องให้คณะกรรมการจริยธรรมวินิจฉัย

ข. เมื่อท่านกระทำการผิดพลาดอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ ท่านต้องรีบแก้ไขให้ถูกต้องและแจ้งให้หัวหน้าส่วนราชการทราบโดยพลัน

ค. ให้ละเว้นการสัมภาษณ์ การอภิปราย การแสดงปาฐกถา การบรรยายหรือการวิพากษ์วิจารณ์ใด ๆ ของท่านอันเป็นการกระทบต่อความเป็นกลางทางการเมือง

ง. กรณีที่ท่านเข้าร่วมประชุมและพบมีการกระทำอันเป็นการขัดแย้งต่อหน้าที่หรืออาจให้การปฏิบัติหน้าที่เสียหายท่านต้องคัดค้านการกระทำดังกล่าวและบันทึกคำคัดค้านไว้ในที่ประชุม

๖. ข้อใดไม่ใช่องค์ประกอบของจริยธรรม

ก. ความรู้

ข. อารมณ์ความรู้สึก

ค. พฤติกรรม

ง. จิตใจ

๗. ความซื่อสัตย์ หมายถึง

ก. มั่นคงอยู่ในศีลธรรม มีความสุจริตทางกาย ทางวาจา และใจ

ข. มีความกตัญญู

ค. ตรงต่อเวลา

ง. การมีจริยธรรม

๘. ข้อใดคือความหมายของคำว่าหน้าที่

ก. มีความซื่อสัตย์ ซื่อตรง

ข. มีความอดทน อดกลั้น

ค. กิจที่ควรทำกิจที่จะต้องทำ

ง. การรู้จักกาลเทศะ

๙. พฤติกรรมใดที่ไม่แสดงถึงความซื่อสัตย์ซื่อตรงต่อประเทศชาติ

ก. ใช้ตำแหน่งหน้าที่ การงานหาผลประโยชน์ใส่ตัวเองเพื่อให้ก้าวหน้า

ข. ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

ค. มีความรัก ความสามัคคีต่อกันในทุกระดับ

ง. ช่วยกันรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

๑๘. ทุกข้อคือความหมายของจริยธรรมยกเว้นข้อใด

ก. ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ

ข. ศีลธรรม

ค. กฎศีลธรรม

ง. ข้อห้ามที่ควรกระทำให้ถูกต้อง

๑๙. ความรู้จริยธรรม หมายถึงข้อใด

ก. การมีความรู้สึกต่อพฤติกรรมต่างๆ

ข. การแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ต่อสังคม

ค. ความรู้เกี่ยวกับสังคมสามารถบอกได้ว่าการกระทำใดดี การกระทำใดไม่ดีเหมาะสมมากน้อยเพียงใด

ง. เหตุผลที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการเลือกหรือไม่เลือกกระทำ

๒๐. พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ “การรู้จักขมใจ” หมายถึงข้อใด

ก. ความจริงใจต่อตนเอง

ข. การรู้จักฝึกใจตนเอง

ค. การประพฤติปฏิบัติต่อสิ่งที่เป็นประโยชน์

ง. รู้จักเสียสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อส่วนรวม
